

Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczając pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej

Lasy pokrywają 30% powierzchni Ziemi. Zapewniają nie tylko bezpieczeństwo żywnościowe i schronienie dla różnych form życia, ale odgrywają również kluczową rolę w zwalczaniu zmian klimatycznych, ochronie bioróżnorodności, jak również są miejscem zamieszkania ludności rdzennej. Co roku tracimy 13 milionów hektarów lasów, a trwająca degradacja terenów suchych doprowadziła do pustynnienia obszarów o powierzchni 3,6 miliarda hektarów.

Wylesianie i pustynnienie w wyniku działalności człowieka i zmian klimatu to najważniejsze wyzwanie dla zrównoważonego rozwoju. Zjawiska te wpływają na życie i utrzymanie milionów ludzi doświadczających ubóstwa. Obecnie podejmowane są wysiłki dążące do lepszego zarządzania lasami oraz przeciwdziałania pustynnieniu.

Zadania

- Do 2020 roku zapewnić ochronę, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie lądowych i śródlądowych ekosystemów słodkiej wody oraz pozostałych ekosystemów, w szczególności lasów, terenów podmokłych i suchych oraz gór, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami.
- Do 2020 roku promować wdrażanie zrównoważonego zarządzania wszystkimi typami lasów; zahamować proces wylesiania, odtworzyć zniszczone lasy; znacząco zwiększyć globalny stopień zalesienia i ponownego zalesienia.
- Do 2030 roku zwalczyć pustynnienie, odtworzyć zdegradowane obszary i gleby, w tym tereny dotknięte pustynnieniem, suszami i powodziami; dążyć do budowy świata, w którym nie będzie występował proces degradacji ziemi.
- Do 2030 roku zapewnić ochronę ekosystemów górskich, w tym ich różnorodności biologicznej oraz zwiększyć korzyści z nich płynące, które są niezbędne dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

- Podjąć pilne i znaczące działania zmniejszające degradację naturalnych siedlisk; powstrzymać uratę bioróżnorodności; do 2020 roku chronić zagrożone gatunki i zapobiec ich wyginięciu.
- Promować uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści płynących z użytkowania zasobów genetycznych oraz promować właściwy dostęp do nich, zgodnie z międzynarodowymi postanowieniami.
- Podjąć pilne działania kończące z procederem kłusownictwa i handlem chronionymi gatunkami zwierząt i roślin; podjąć działania zapobiegające nabywaniu i sprzedaży nielegalnych produktów dzikiej przyrody.
- Do 2020 roku wprowadzić środki uniemożliwiające wprowadzanie nowych gatunków obcych na danym obszarze oraz znacząco zmniejszyć ich wpływ na ekosystemy wodne i lądowe; kontrolować lub wyeliminować wybrane gatunki.
- Do 2020 roku włączyć kwestie bioróżnorodności i ekosystemów do krajowych i lokalnych planów i sprawozdań, strategii redukcji ubóstwa oraz w procesy rozwojowe.
- Mobilizować i znacząco zwiększyć środki finansowe pochodzące z różnych źródeł na ochronę i zrównoważone wykorzystywanie bioróżnorodności i ekosystemów.
- Mobilizować znaczące fundusze pochodzące z różnych źródeł i szczebli na zrównoważone gospodarowanie lasami oraz zapewnić krajom rozwijającym się odpowiednie bodźce sprzyjające takiemu postępowaniu, w tym ochronę lasów i ponowne zalesienie.
- Wzmocnić globalne wysiłki zwalczające kłusownictwo i handel chronionymi gatunkami, w tym poprzez zwiększenie możliwości korzystania przez lokalne społeczności ze stabilnych źródeł utrzymania.

Fakty

Lasy

- Lasy stanowią główne źródło utrzymania dla około 1,6 miliarda ludzi, w tym około 70 milionów ludności rdzennej.
- Lasy zamieszkuje ponad 80% wszystkich gatunków zwierząt, roślin i owadów żyjących na lądzie.

Pustynnienie

- 2,6 miliarda ludzi utrzymuje się bezpośrednio z rolnictwa, przy czym 52% ziemi uprawnej w mniejszym lub większym stopniu jest dotknięta degradacją gleby.
- Do 2008 roku, degradacja ziemi dotknęła 1,5 miliona ludzi na całym świecie.
- Ocenia się, że poziom utraty gruntów ornych jest 30 – 35 razy większy niż kiedykolwiek w historii.
- W wyniku suszy i pustynnienia co roku tracimy 12 milionów hektarów (23 hektary na minutę), na których można by uprawiać 20 milionów ton zboża.

- 74% ubogiej ludności na świecie jest bezpośrednio dotknięta procesem degradacji ziemi.

Bioróżnorodność

- Z około 8300 znanych gatunków zwierząt, 8% już wyginęło, natomiast 22% jest zagrożonych wymarciem.
- Z ponad 80000 gatunków drzew, tylko mniej niż 1% zostało zbadanych pod względem potencjalnej użyteczności.
- Ryby zapewniają 20% białka zwierzęcego 3 miliardom ludzi. Tylko dziesięć gatunków ryb stanowi 30% połowów morskich i tylko dziesięć gatunków ryb stanowi 50% produkcji akwakultury.
- Dieta człowieka w ponad 80% oparta jest na roślinach. Tylko trzy główne rodzaje zbóż – ryż, kukurydza i pszenica – zaspokajają 60% zapotrzebowania energetycznego.
- Co najmniej 80% ludzi zamieszkujących tereny wiejskie w krajach rozwijających się polega na tradycyjnej medycynie opartej na ziołolecznictwie jako podstawowej formie opieki zdrowotnej.
- Mikroorganizmy i bezkręgowce mają kluczowe znaczenie dla ekosystemów, lecz do tej pory nie poznaliśmy w pełni ich roli w funkcjonowaniu ekosystemów i wciąż zbyt rzadko je doceniamy.

Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie

<http://www.unic.un.org.pl>

(czerwiec 2016 r.)